

ผลงานวิชาการงานฝากครรภ์ งานแม่และเด็กโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัย

๑. ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติตัวของหญิงตั้งครรภ์โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
นครราชสีมา ปี ๒๕๕๒ <http://opac.lib.buu.ac.th/s>

๒. สถานการณ์วัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
http://๒๐๓.๑๕๗.๗๑.๑๓๙/group_sr/index.php?mid=๗_๕&year=๒๕๕๓

๓. ฝากครรภ์ที่มีคุณภาพควรฝากก่อนอายุครรภ์ ๑๒ สัปดาห์ ปี ๒๕๕๙
(Fact sheet) <http://hpc๙.anamai.moph.go.th/images/pdf๕๙/fact%๒๐sheet%๒๐anc.pdf>

๔. ร่วมจัดทำ คู่มือโรงเรียนพ่อแม่ ศูนย์อนามัยที่ ๙ ปี ๒๕๖๐
http://hpc๙.anamai.moph.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๑๑๑๒

๕. นำเสนอผลงานวิชาการด้วยโปสเตอร์กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย เรื่อง ผลของโปรแกรมการส่งเสริม
โภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางมารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๙
นครราชสีมา ในงานประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ โรงแรม
มิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งในมารดาและทารก ยังคงพบปัญหาในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าหญิงตั้งครรภ์ขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญของการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง และขาดระบบการติดตามเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวด้านโภชนาการและการรับประทานยาบำรุงเสริมธาตุเหล็ก การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางซึ่งมาฝากครรภ์ครั้งแรกในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง มีค่าความเข้มข้นของเลือดหรือค่าฮีมาโตคริตน้อยกว่าหรือเท่ากับ 33% ซึ่งมาฝากครรภ์ จำนวน 35 ราย และได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจำนวน 2 ครั้ง ได้รับคู่มือส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูงและยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก เพื่อส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม ใช้แบบเก็บข้อมูลซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงของแบบประเมินพฤติกรรมการรับประทานอาหาร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความ

แตกต่างของค่าความเข้มข้นของเลือดและพฤติกรรมมารับประทานอาหารของหญิงตั้งครรภ์ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม โดยใช้สถิติ Paired-Sample T test

ผลการศึกษาพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีอายุเฉลี่ย 31 ปี อายุระหว่าง 19 – 42 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 60.0) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 60.0) มีรายได้เฉลี่ย 16,982 บาท ส่วนใหญ่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 (ร้อยละ 34.3) ผ่าครรภ์ครั้งแรกโดยมีอายุครรภ์เฉลี่ย 12 สัปดาห์ (SD=5.86) ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีค่าความเข้มข้นของเลือดเท่ากับ $33.15 \pm 1.27\%$ สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม ($31.69.15 \pm 2.46\%$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) 2) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีคะแนนด้านพฤติกรรมมารับประทานอาหารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้พบว่า โปรแกรมส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง ทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับความรู้และร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งการให้ความรู้ที่มีเนื้อหาตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ คิดตาม ตื่นตัวในการรับฟัง ทำให้มีการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง ส่งผลทำให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมมารับประทานอาหารดีขึ้นและค่าความเข้มข้นของเลือดเพิ่มขึ้น สามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในแผนกฝากครรภ์ และปรับใช้ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ได้ เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางได้รับความรู้และสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในมารดาและทารก เพื่อส่งผลให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย
คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการ / หญิงตั้งครรภ์ / ภาวะโลหิตจาง

๖. นำเสนอผลงานวิชาการด้วย e-poster เรื่อง ผลของโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางซึ่งมารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา ในงานประชุมวิชาการสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ ๙ ครั้งที่ ๑๘ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ โรงพยาบาลสุรินทร์ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งในมารดาและทารก ยังคงพบปัญหาในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าหญิงตั้งครรภ์ขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญของการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง และขาดระบบการติดตามเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวด้านโภชนาการและการรับประทานยาบำรุงเสริมธาตุเหล็ก การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางซึ่งมาฝากครรภ์ครั้งแรกในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง มีค่าความเข้มข้นของเลือดหรือค่าฮีมาโตคริตน้อยกว่าหรือเท่ากับ 33% ซึ่งมาฝาก

ครรภ์ จำนวน 35 ราย และได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจำนวน 2 ครั้ง ได้รับคู่มือส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูงและยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก เพื่อส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม ใช้แบบเก็บข้อมูลซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงของแบบประเมินพฤติกรรมการรับประทานอาหาร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเข้มข้นของเลือดและพฤติกรรมการรับประทานอาหารของหญิงตั้งครรภ์ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม โดยใช้สถิติ Paired-Sample T test

ผลการศึกษาพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีอายุเฉลี่ย 31 ปี อายุระหว่าง 19 – 42 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 60.0) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 60.0) มีรายได้เฉลี่ย 16,982 บาท ส่วนใหญ่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 (ร้อยละ 34.3) ผ่าครรภ์ครั้งแรกโดยมีอายุครรภ์เฉลี่ย 12 สัปดาห์ (SD=5.86) ผลการศึกษพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีค่าความเข้มข้นของเลือดเท่ากับ $33.15 \pm 1.27\%$ สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม ($31.69.15 \pm 2.46\%$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) 2) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีคะแนนด้านพฤติกรรมการรับประทานอาหารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า โปรแกรมส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง ทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับความรู้และร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งการให้ความรู้ที่มีเนื้อหาตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ คิดตาม ตื่นตัวในการรับฟัง ทำให้มีการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง ส่งผลทำให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารดีขึ้นและค่าความเข้มข้นของเลือดเพิ่มขึ้น สามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในแผนกฝากครรภ์ และปรับใช้ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ได้ เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางได้รับความรู้และสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในมารดาและทารก เพื่อส่งผลให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย

คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการ / หญิงตั้งครรภ์ / ภาวะโลหิตจาง

๗. นำเสนอผลงานวิชาการโดย Oral presentation ผลของโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางมารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา นำเสนอผลงานระดับ เขต และประเทศ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ ลำดับที่ ๒ Oral presentation งานประชุมวิชาการ HACC Forum ครั้งที่ ๑๒ ปี ๒๕๖๑ ณ โรงแรมสุรสัมมนาการ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งในมารดาและทารก ยังคงพบปัญหาในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าหญิงตั้งครรภ์ขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญของการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง และขาดระบบการติดตามเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวด้านโภชนาการและการรับประทานยาบำรุงเสริมธาตุเหล็ก การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางซึ่งมาฝากครรภ์ครั้งแรกในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง มีค่าความเข้มข้นของเลือดหรือค่าฮีมาโตคริตน้อยกว่าหรือเท่ากับ 33% ซึ่งมาฝากครรภ์ จำนวน 35 ราย และได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางจำนวน 2 ครั้ง ได้รับคู่มือส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีธาตุเหล็กสูงและยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก เพื่อส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม ใช้แบบเก็บข้อมูลซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงของแบบประเมินพฤติกรรมการรับประทานอาหาร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.74 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าความเข้มข้นของเลือดและพฤติกรรมการรับประทานอาหารของหญิงตั้งครรภ์ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม โดยใช้สถิติ Paired-Sample T test

ผลการศึกษาพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีอายุเฉลี่ย 31 ปี อายุระหว่าง 19 – 42 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 60.0) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 60.0) มีรายได้เฉลี่ย 16,982 บาท ส่วนใหญ่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 (ร้อยละ 34.3) ฝากครรภ์ครั้งแรกโดยมีอายุครรภ์เฉลี่ย 12 สัปดาห์ (SD=5.86) ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีค่าความเข้มข้นของเลือดเท่ากับ $33.15 \pm 1.27\%$ สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม ($31.69.15 \pm 2.46\%$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) 2) กลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางแล้วมีคะแนนด้านพฤติกรรมการรับประทานอาหารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า โปรแกรมส่งเสริมโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจาง ทำให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับความรู้และร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งการให้ความรู้ที่มีเนื้อหาตรงกับ

ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ คิดตาม ตื่นตัวในการรับฟัง ทำให้มีการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้ เหมาะสมกับตนเอง ส่งผลทำให้หญิงตั้งครรภ์มีพฤติกรรมมารับประทานอาหารดีขึ้นและค่าความเข้มข้นของเลือดเพิ่มขึ้น สามารถนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในแผนกฝากครรภ์ และปรับใช้ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ได้ เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะโลหิตจางได้รับความรู้และสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในมารดาและทารก เพื่อส่งผลให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย

คำสำคัญ : โปรแกรมการส่งเสริมโภชนาการ / หญิงตั้งครรภ์ / ภาวะโลหิตจาง

๘. นำเสนอผลงานวิชาการด้วยโปสเตอร์กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย เรื่อง ความรอบรู้ด้านการใช้สื่อของผู้เลี้ยงดูเด็กในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ปี ๒๕๖๒ ในงานประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันสื่อสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ตได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หากปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ใช้สื่อเทคโนโลยี สมาร์ทโฟน แท็บเล็ตหรือโทรทัศน์ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการ ชัดขวางจินตนาการทำให้เด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และภาษาอย่างไม่เหมาะสม จากการดำเนินงานที่คลินิกเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 ในปี 2561 พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าด้านภาษาถึงร้อยละ 10.7 และในเด็กที่เข้ารับการกระตุ้นพัฒนาการทั้งหมดจำนวน 71 ราย พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าด้านภาษา คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่ระบุเหตุผลของการให้ลูกดูโทรศัพท์และใช้สื่อหน้าจอ เนื่องจากลูกจะอยู่นิ่ง และไม่รบกวนเวลาทำงาน ดังนั้นคลินิกเด็กดี จึงเล็งเห็นความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กและประชาชนในชุมชน จึงทำการเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมให้ความรู้ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2562 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อประเมินความรอบรู้ของผู้เลี้ยงดูเด็ก เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี 2. จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็ก เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ในคลินิกเด็กดี และในชุมชนเขตเทศบาลเมืองใหม่ ตำบลโคกกรวด 3. มีสื่อในการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กในหัวข้อ “ผลเสียของการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี” และ “การส่งเสริมพัฒนาการ กิน กอด เล่น เล่า” รวมทั้งประเมินความรู้ของผู้เลี้ยงดูเด็กทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1. จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ความรู้ ทั้งภายในศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมาและในชุมชน เรื่อง “พัฒนาการสะดุดถ้าไม่หยุดสมาร์ทโฟน” ในวันที่ 10 และ วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2562 จำนวน 60 ราย ผลการดำเนินงาน พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการใช้สื่อหน้าจอ ร้อยละ 93.3 โดยให้บุตรหลานดูในช่วงเย็นและก่อนนอน มากถึงร้อยละ 56.7 และร้อยละ 43.3 การใช้สื่อประมาณ 30 นาที - 1 ชั่วโมง ผลการประเมินความรอบรู้ พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่ใช้สื่อหน้าจอในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี แม้ว่าผู้เลี้ยงดูเด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับข้อเสียของการใช้สื่อหน้าจอที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านภาษา แต่ระบุเหตุผลและความจำเป็นในการใช้สื่อดังกล่าวเพราะคิดว่าจะช่วยให้เด็กรู้สึกสนุก มีความรู้และและอยู่นิ่ง ไม่รบกวนเวลาทำงานบ้าน การให้ดูหน้าจอเวลารับประทานอาหารเพื่อให้เด็กสามารถรับประทานอาหารได้มากขึ้น จากผลการประเมินความรอบรู้ ในกิจกรรมที่ 1 จึงได้นำข้อมูลมาวางแผนเพื่อให้ความรู้ในคลินิกเด็กดี ในกิจกรรมที่ 2 จัดทำแผนการสอน เรื่อง “การใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี” ให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2562 จำนวน 30 ราย ในประเด็นเกี่ยวกับผลเสียจากการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี และการส่งเสริมพัฒนาการ ได้แก่ การกิน กอด เล่น เล่า ผลการดำเนินงาน จากการประเมินความรู้ก่อน

และหลังการรับบริการของผู้เลี้ยงดูเด็ก พบว่าความรู้ในเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเลี้ยงดูเด็ก ความรู้เพิ่มขึ้นจาก 8.90 คะแนน เป็น 9.93 คะแนน โดยมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 89.6 จากผลการดำเนินงาน ความรอบรู้และการจัดกิจกรรมให้ความรู้โดยให้ผู้เลี้ยงดูเด็ก ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการใช้สื่อในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กรู้ว่าไม่ควรให้ลูกดูสื่อในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี และรู้ผลเสียจากการใช้สื่อแต่ในทางปฏิบัติแล้วยังไม่สามารถทำได้ บางครอบครัวหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเด็กมีแนวโน้มใช้หน้าจอเร็วขึ้น ส่งผลทำให้เด็กพูดช้า ไม่มีสมาธิ รอคอยไม่เป็น ดิตสื่อในวัยที่ยังไม่เหมาะสม ดังนั้นควรหลีกเลี่ยงการเลี้ยงลูกด้วยมือถือ แล้วหันมาใช้เวลาคุณภาพร่วมกันในครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า เพราะพัฒนาการแรกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี เป็นรากฐานของชีวิต ผู้เลี้ยงดูเด็ก ควรมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับลูก พัฒนาการที่ดีของเด็กๆ เริ่มต้นจากสิ่งเล็กๆ ที่ได้เรียนรู้ พาลูกเล่น พาลูกเรียน พาลูกทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้พัฒนาการเด็กสมวัย เป็นเด็กที่ดีมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

๙. นำเสนอผลงานวิชาการด้วยโปสเตอร์ เรื่อง ความรอบรู้ด้านการใช้สื่อของผู้เลี้ยงดูเด็กในเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ปี ๒๕๖๒ ในงานประชุม HACC FORUM ครั้งที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ โรงแรมสุรสมันคาร ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันสื่อสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ตได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หากปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ใช้สื่อเทคโนโลยี สมาร์ทโฟน แท็บเล็ตหรือโทรทัศน์ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการ ขัดขวางจินตนาการทำให้เด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และภาษาอย่างไม่เหมาะสม จากการดำเนินงานที่คลินิกเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 ในปี 2561 พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าด้านภาษาถึงร้อยละ 10.7 และในเด็กที่เข้ารับการกระตุ้นพัฒนาการทั้งหมดจำนวน 71 ราย พบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าด้านภาษา คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่ระบุเหตุผลของการให้ลูกดูโทรศัพท์และใช้สื่อหน้าจอ เนื่องจากลูกจะอยู่นิ่ง และไม่รบกวนเวลาทำงาน ดังนั้นคลินิกเด็กดี จึงเล็งเห็นความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กและประชาชนในชุมชน จึงทำการเก็บข้อมูลและจัดกิจกรรมให้ความรู้ในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2562 โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อประเมินความรอบรู้ของผู้เลี้ยงดูเด็ก เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี 2. จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็ก เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ในคลินิกเด็กดี และในชุมชนเขตเทศบาลเมืองใหม่ ตำบลโคกกรวด 3. มีสื่อในการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กในหัวข้อ “ผลเสียของการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี” และ “การส่งเสริมพัฒนาการ กิน กอด เล่น เล่า” รวมทั้งประเมินความรู้ของผู้เลี้ยงดูเด็กทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1. จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ความรู้ ทั้งภายในศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมาและในชุมชน เรื่อง “พัฒนาการสะดุดถ้าไม่หยุดสมาร์ทโฟน” ในวันที่ 10 และ วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2562 จำนวน 60 ราย ผลการดำเนินงาน พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการใช้สื่อหน้าจอ ร้อยละ 93.3 โดยให้บุตรหลานดูในช่วงเย็นและก่อนนอน มากถึงร้อยละ 56.7 และร้อยละ 43.3 การใช้สื่อประมาณ 30 นาที - 1 ชั่วโมง ผลการประเมินความรอบรู้ พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่ใช้สื่อหน้าจอในการเลี้ยงดูบุตรหลานที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี แม้ว่าผู้เลี้ยงดูเด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับข้อเสียของการใช้สื่อหน้าจอที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านภาษา แต่ระบุเหตุผลและความจำเป็นในการใช้สื่อดังกล่าวเพราะคิดว่าจะช่วยให้เด็กรู้สึกสนุก มีความรู้และและอยู่นิ่ง ไม่รบกวนเวลาทำงานบ้าน การให้ดูหน้าจอเวลารับประทานอาหารเพื่อให้เด็กสามารถรับประทานอาหารได้มากขึ้น จากผลการประเมินความรอบรู้

ในกิจกรรมที่ 1 จึงได้นำข้อมูลมาวางแผนเพื่อให้ความรู้ในคลินิกเด็กดี ในกิจกรรมที่ 2 จัดทำแผนการสอน เรื่อง “การใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี” ให้ความรู้แก่ผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ.2562 จำนวน 30 ราย ในประเด็นเกี่ยวกับผลเสียจากการใช้สื่อหน้าจอในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี และการส่งเสริมพัฒนาการ ได้แก่ การกิน กอด เล่น เล่า ผลการดำเนินงาน จากการประเมินความรู้ก่อน และหลังการรับบริการของผู้เลี้ยงดูเด็ก พบว่าความรู้ในเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเลี้ยงดูเด็ก ความรู้ เพิ่มขึ้นจาก 8.90 คะแนน เป็น 9.93 คะแนน โดยมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 89.6 จากผลการดำเนินงาน ความรอบรู้และการจัดกิจกรรมให้ความรู้โดยให้ผู้เลี้ยงดูเด็ก ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการใช้สื่อในเด็กอายุ ต่ำกว่า 2 ปี พบว่าผู้เลี้ยงดูเด็กรู้ว่าไม่ควรให้ลูกดูสื่อในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี และรู้ผลเสียจากการใช้สื่อแต่ในทาง ปฏิบัติแล้วยังไม่สามารถทำได้ บางครอบครัวหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเด็กมีแนวโน้มใช้หน้าจอเร็ว ขึ้น ส่งผลทำให้เด็กพูดช้า ไม่มีสมาธิ รอคอยไม่เป็น ติดสื่อในวัยที่ยังไม่เหมาะสม ดังนั้นควรหลีกเลี่ยงการเลี้ยง ลูกด้วยมือถือ แล้วหันมาใช้เวลาคุณภาพร่วมกันในครอบครัว ส่งเสริมกิจกรรม กิน กอด เล่น เล่า เพราะ พัฒนาการแรกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี เป็นรากฐานของชีวิต ผู้เลี้ยงดูเด็ก ควรใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับลูก พัฒนาการที่ดีของเด็กๆเริ่มต้นจากสิ่งเล็กๆที่ได้เรียนรู้ พาลูกเล่น พาลูกเรียน พาลูกทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน สิ่ง เหล่านี้จะส่งเสริมให้พัฒนาการเด็กสมวัย เป็นเด็กที่ดีมีคุณภาพต่อไปในอนาคต